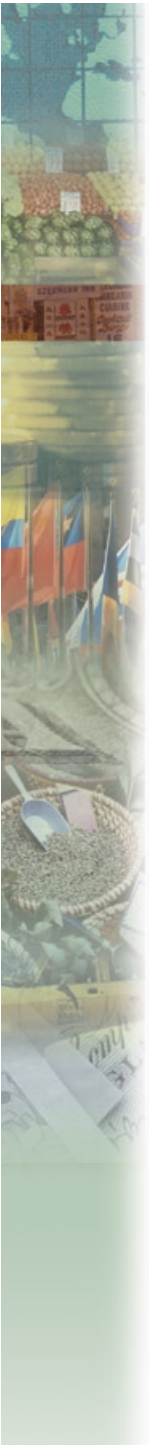

Τα Μέσα της Εμπορικής Πολιτικής

Προεπισκόπηση

- Ανάλυση μερικής ισορροπίας των δασμών: προσφορά, ζήτηση και εμπόριο σε ένα κλάδο
- Κόστος και όφελος των δασμών
- Εξαγωγικές επιδοτήσεις
- Ποσοτώσεις εισαγωγών
- Περιστολή εξαγωγών (εκούσια)
- Αξίωση ελάχιστου εγχωρίου μεριδίου παραγωγής

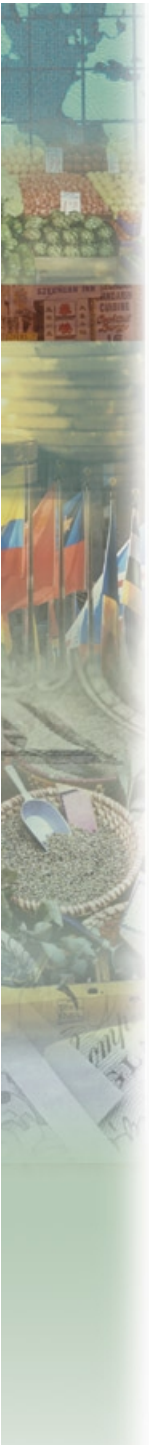
Είδη δασμών

- Ο **δασμός κατ' είδος** είναι φόρος που επιβάλλεται ως σταθερή επιβάρυνση σε κάθε μονάδα αγαθού που εισάγεται.
 - ♦ Για παράδειγμα, μισό ευρώ ανά κιλό τυριού
- Ο **δασμός επί της αξίας** είναι φόρος που επιβάλλεται ως ποσοστό επί της αξίας των εισαγομένων αγαθών.
 - ♦ Για παράδειγμα, 25% επί της αξίας των εισαγόμενων ηλεκτρονικών.
- Οι **προτιμησιακοί δασμοί** είναι φόροι που επιβάλλονται σε εισαγωγές από συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές

Είδη δασμών (συνέχεια)

- Το **γενικευμένο σύστημα προτιμήσεων** (Generalized System of Preferences – GSP) είναι ένα σύστημα που υιοθετούν πολλές αναπτυσσόμενες χώρες και επιβάλλει χαμηλότερους δασμούς για προϊόντα προερχόμενα από συγκεκριμένες υπό ανάπτυξη χώρες.
- Ο **δασμός επί προϊόντων κοινής παραγωγής (production-sharing arrangements)** είναι φόρος που επιβάλλεται σε ένα προϊόν μόνο κατά την αξία των μερών του που δεν έχουν δημιουργηθεί στη χώρα εισαγωγής.
 - ♦ Για παράδειγμα, εάν 40% της αξίας μιας ευρωπαϊκής τηλεόρασης είναι αμερικανικά ανταλλακτικά και η τηλεόραση εισάγεται στις ΗΠΑ φορολογείται μόνο κατά το 60% της πραγματικής της ευρωπαϊκής αξίας (ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας).

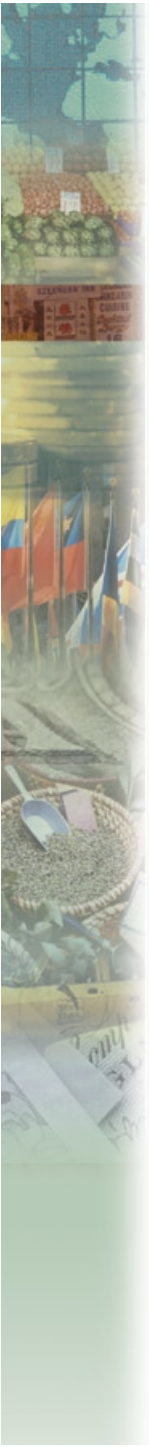

Είδη δασμών (συνέχεια)

- Ο **απαγορευτικός δασμός** (Prohibitive tariff) είναι ένα φόρος τόσο υψηλός που ουσιαστικά απαγορεύει τις εισαγωγές.
- Ο **ονομαστικός δασμός** (nominal tariff rate) και ο **αποτελεσματικός βαθμός προστασίας** (effective rate of protection – ERP).
- Ο αποτελεσματικός βαθμός προστασίας είναι:
$$\frac{(\text{προστιθέμενη αξία προϊόντος με δασμούς} - \text{προστιθέμενη αξία χωρίς δασμούς})}{\text{προστιθέμενη αξία χωρίς δασμούς}}$$

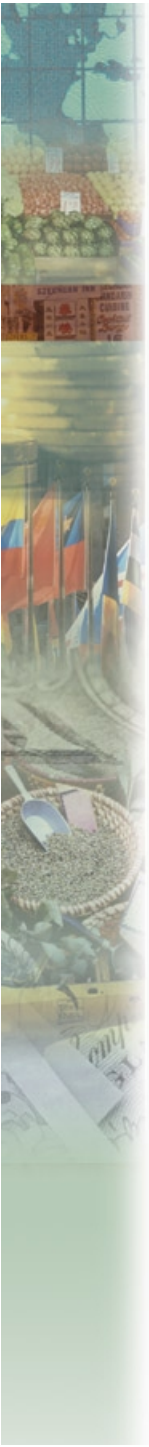
Τρεις κανόνες συνδέουν τους ονομαστικούς δασμούς και τον αποτελεσματικό βαθμό προστασίας.

Εάν ο ονομαστικός δασμός στο τελικό προϊόν είναι υψηλότερος από το σταθμισμένο μέσο δασμό όλων των εισροών, τότε ο ERP είναι υψηλότερος του ονομαστικού δασμού στο τελικό προϊόν. Εάν ο ονομαστικός δασμός είναι χαμηλότερος, ο ERP είναι χαμηλότερος και εάν είναι ίσοι τότε ο ERP είναι ίσος με τον ονομαστικό δασμό στο τελικό προϊόν.

Προσφορά, Ζήτηση και Εμπόριο σε ένα Μεμονωμένο Κλάδο

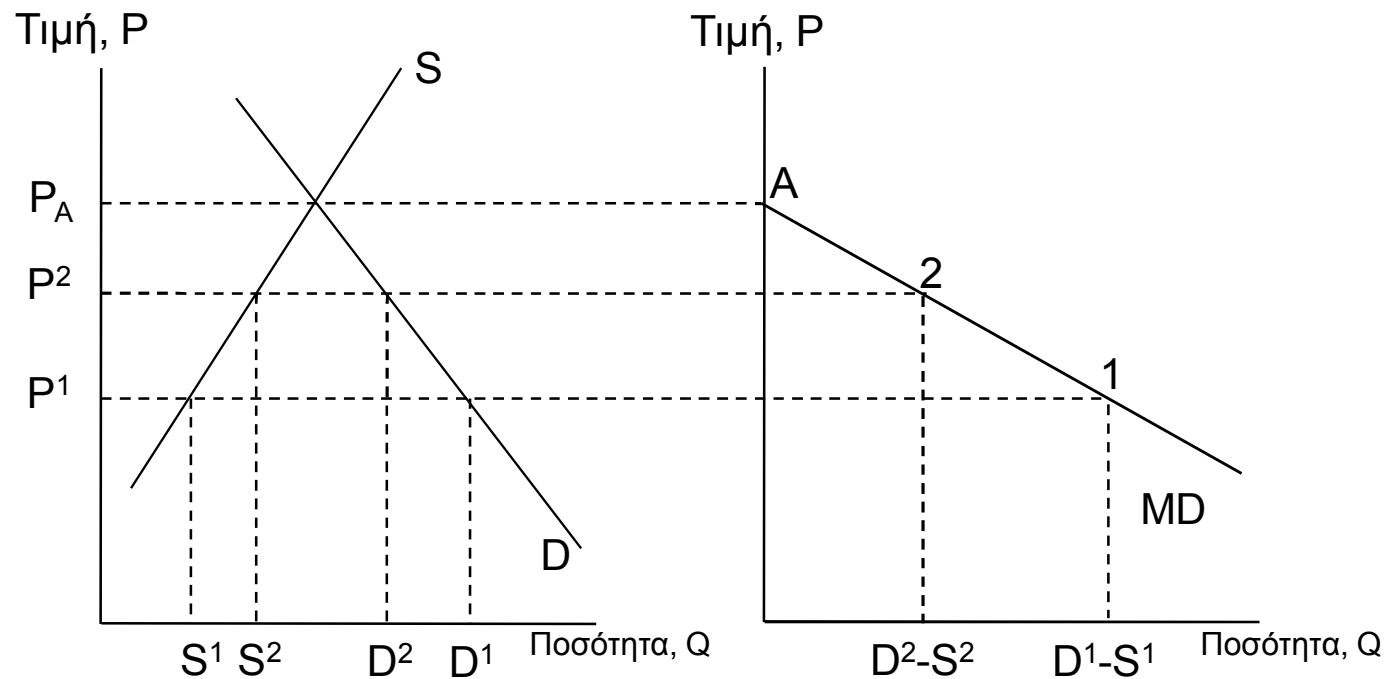
- Θα κατασκευάσουμε ένα υπόδειγμα που θα μετράει πως ο δασμός επηρεάζει μία αγορά, ως πούμε του σιταριού.
- Υποθέστε ότι με απουσία εμπορίου η τιμή του σιταριού στην αλλοδαπή (στον υπόλοιπο κόσμο) είναι χαμηλότερη από την ημεδαπή.
 - ♦ Με το εμπόριο η ημεδαπή θα εισάγει: πως φτιάχνουμε μια καμπύλη ζήτησης εισαγωγών;
 - ♦ Με το εμπόριο η αλλοδαπή θα εξάγει: πως φτιάχνουμε μια καμπύλη προσφοράς εξαγωγών;

Προσφορά, Ζήτηση και Εμπόριο σε ένα Μεμονωμένο Κλάδο (συνέχεια)

- Η καμπύλη ζήτησης εισαγωγών είναι η διαφορά στη ποσότητα που οι καταναλωτές της ημεδαπής θα ζητούν μείον την ποσότητα που θα προσφέρουν οι παραγωγοί της ημεδαπής, σε κάθε τιμή.
- Η καμπύλη προσφοράς εξαγωγών είναι η διαφορά στη ποσότητα που οι παραγωγοί της αλλοδαπής θα προσφέρουν μείον την ποσότητα που οι καταναλωτές της αλλοδαπής θα ζητούν, σε κάθε τιμή.

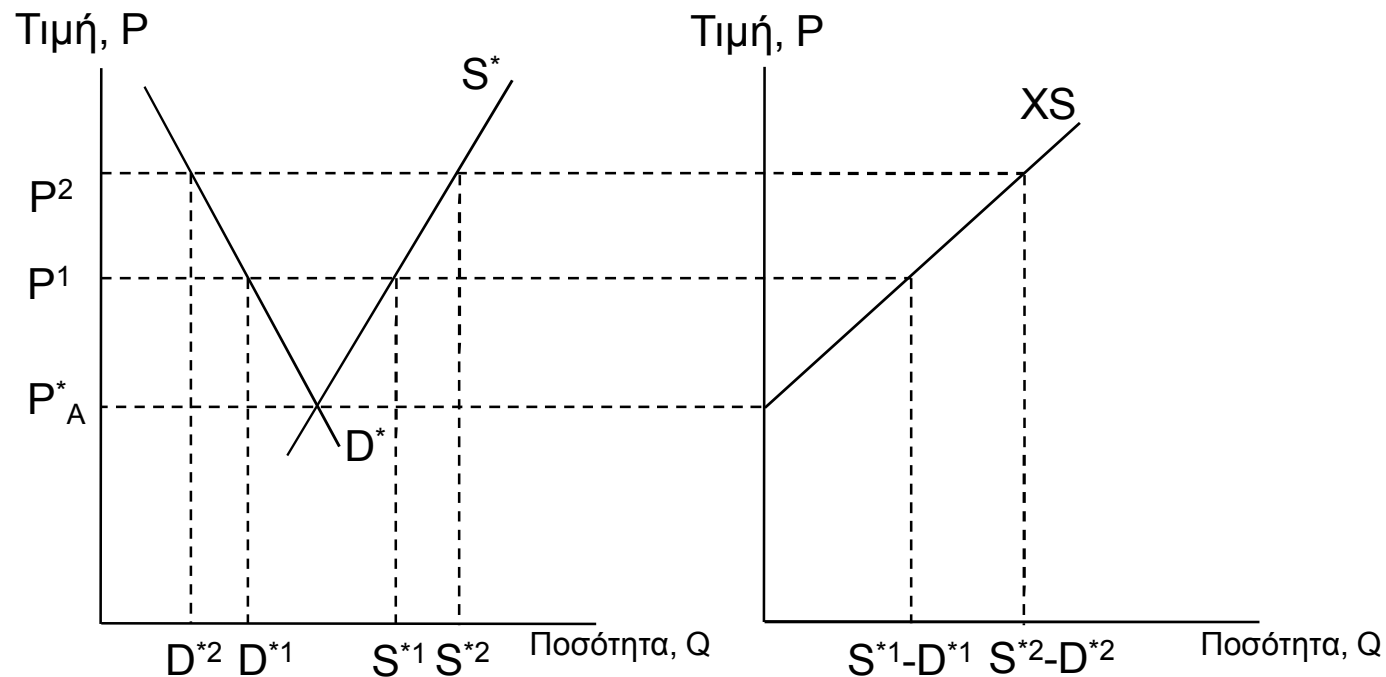
Η Κατασκευή της Καμπύλης Ζήτησης Εισαγωγών της Ημεδαπής

Η καμπύλη δείχνει τη ποσότητα που οι καταναλωτές της ημεδαπής ζητούν να εισαχθεί για κάθε ένα επίπεδο τιμής εισαγωγής του αγαθού και κατασκευάζεται σαν η διαφορά μεταξύ ποσότητας προσφοράς και ζήτησης εσωτερικά στην ημεδαπή.

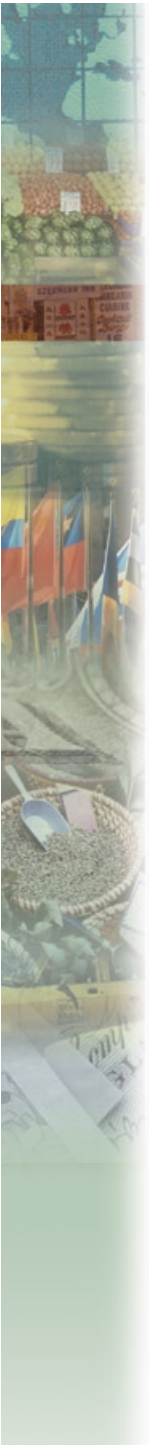
Σχήμα 8-1

Η Κατασκευή της Καμπύλης Προσφοράς Εξαγωγών της Αλλοδαπής

Η καμπύλη δείχνει τη ποσότητα που οι παραγωγοί της αλλοδαπής προσφέρουν για εξαγωγή για κάθε ένα επίπεδο τιμής του αγαθού και κατασκευάζεται σαν η διαφορά μεταξύ ποσότητας προσφοράς και ζήτησης εσωτερικά στην αλλοδαπή.

Σχήμα 8-2

Προσφορά, Ζήτηση και Εμπόριο σε ένα Μεμονωμένο Κλάδο (συνέχεια)

- Σε ισορροπία,

Ζήτηση για εισαγωγές = προσφορά για εξαγωγές

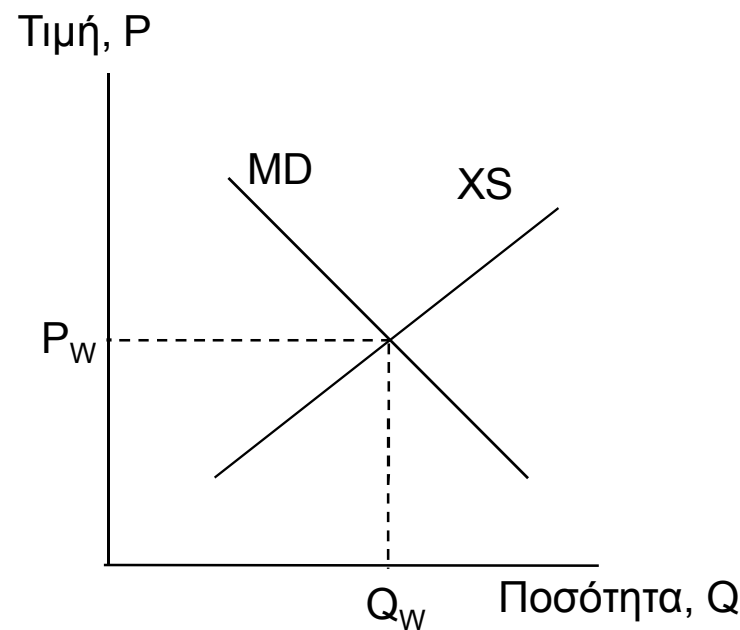
Ζήτησης ημεδαπής – προσφορά ημεδαπής =

Προσφορά αλλοδαπής – ζήτηση αλλοδαπής

- Σε ισορροπία,

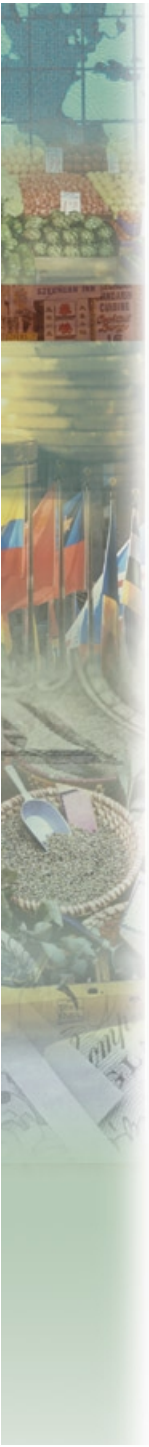
Παγκόσμια Ζήτηση = Παγκόσμια Προσφορά

Προσφορά, Ζήτηση και Εμπόριο σε ένα Μεμονωμένο Κλάδο (συνέχεια)

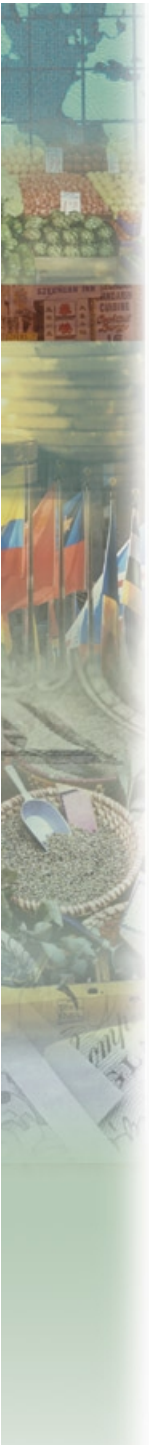
Σχήμα 8-3

Η διεθνής ισορροπία βρίσκεται στο σημείο όπου η ζήτηση για εισαγωγές στην ημεδαπή τέμνει (ισούται) τη προσφορά εξαγωγών της αλλοδαπής.

Επιδράσεις ενός δασμού

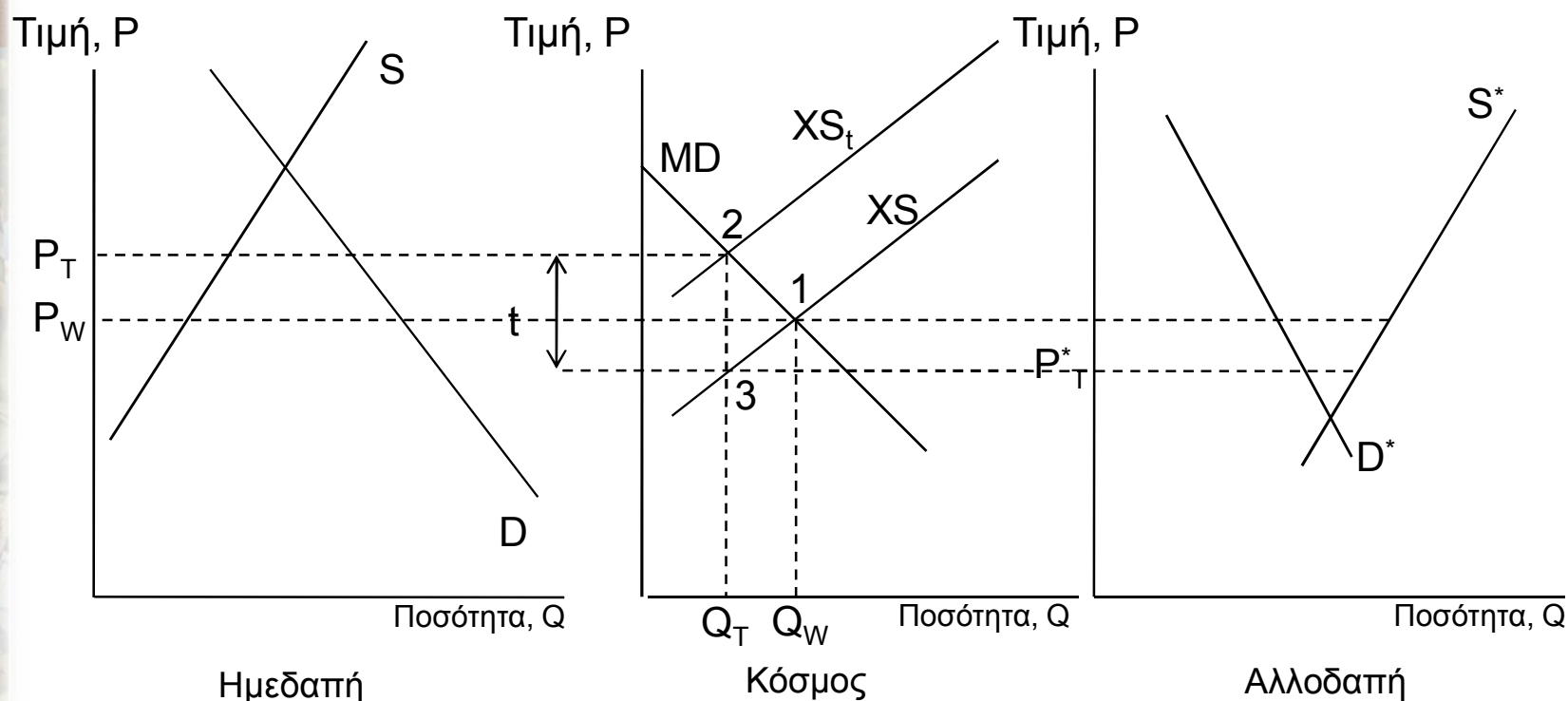
- Ο δασμός δρα σαν ένα επιπλέον κόστος μεταφοράς του προϊόντος. Οι εξαγωγείς δεν είναι διατεθειμένοι να στείλουν αγαθά εκτός και εάν η διαφορά τιμής μεταξύ της αγοράς στην ημεδαπή και την αλλοδαπή υπερβαίνει το δασμό.
- Εάν οι εξαγωγείς δεν επιθυμούν να στείλουν σιτάρι τότε θα υπάρξει υπερβάλλουσα ζήτηση για σιτάρι στην ημεδαπή και υπερβάλλουσα προσφορά στην αλλοδαπή.
 - ♦ Η τιμή του σιταριού θα αυξηθεί στην ημεδαπή.
 - ♦ Η τιμή του σιταριού θα μειωθεί στην αλλοδαπή.

Επιδράσεις ενός δασμού (συνέχεια)

- Συνεπώς ο δασμός θα αυξήσει τη τιμή του αγαθού στην ημεδαπή και θα την μειώσει στην αλλοδαπή μέχρι το σημείο που η διαφορά τιμών θα ισούται με το δασμό.
 - $P_T - P_T^* = t$
 - $P_T = P_T^* + t$
 - Η τιμή του αγαθού στην παγκόσμια αγορά θα πέσει εάν η μείωση στη ζήτηση (λόγω δασμού) είναι σημαντική. Εδώ παίζει ρόλο το μέγεθος της αγοράς της ημεδαπής (μικρή ή μεγάλη χώρα;)

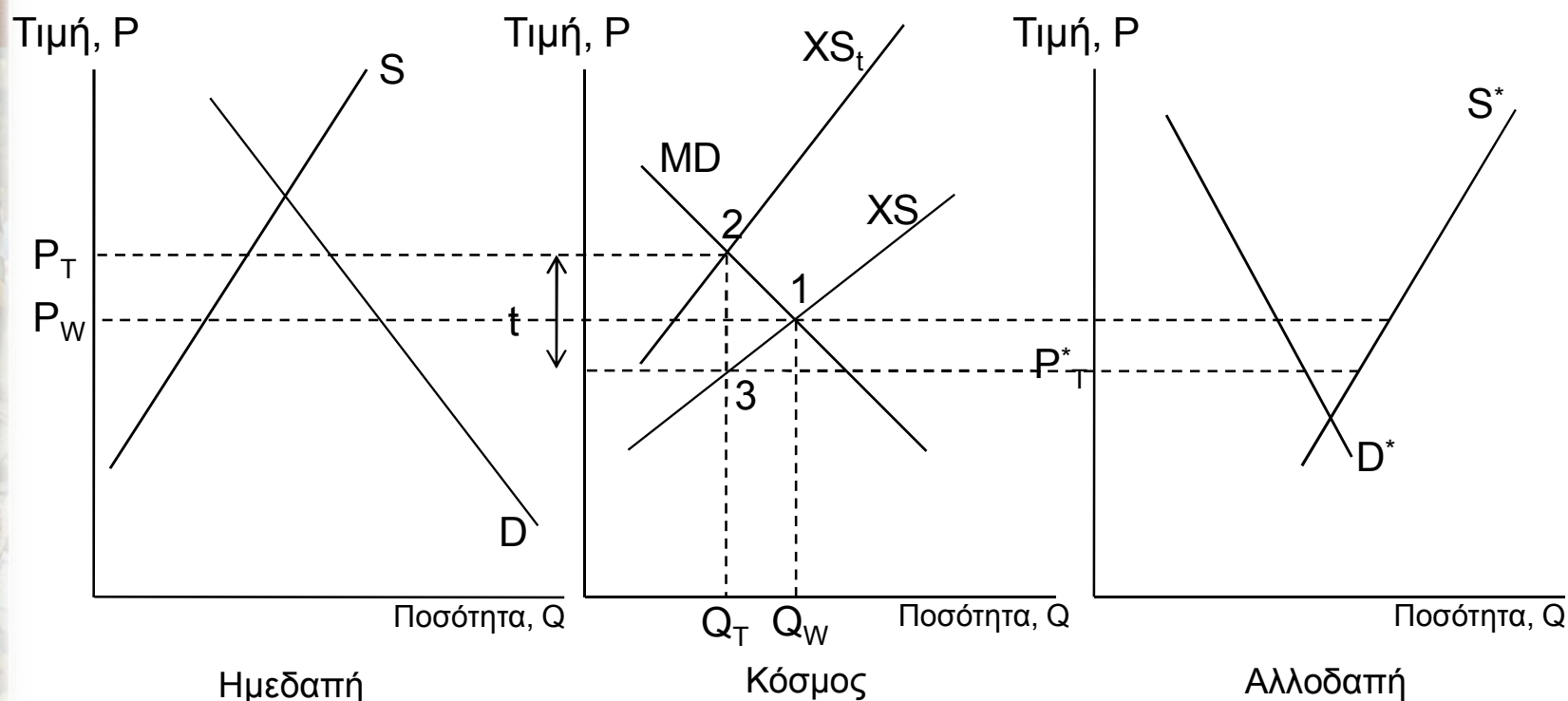
Επιδράσεις ενός δασμού κατ'είδος

Σχήμα 8-4

Ο δασμός μετακινεί τη καμπύλη προσφοράς εξαγωγών της αλλοδαπής από το XS στο XS_t για την ημεδαπή. Έτσι ο δασμός αυξάνει την τιμή στην ημεδαπή, μειώνει την τιμή στην αλλοδαπή και ο όγκος του διεθνούς εμπορίου μειώνεται.

Επιδράσεις ενός δασμού επί της αξίας

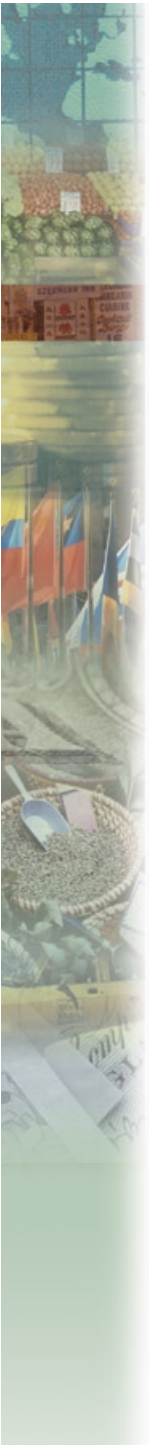
Σχήμα 8-4Α

Εάν ο δασμός δεν είναι κατ' είδος και είναι επί της αξίας, δεν αλλάζει τίποτα στην ανάλυση παρά μόνο ότι η μετατόπιση της καμπύλη προσφοράς εξαγωγών της αλλοδαπής από το XS στο XS_t δεν είναι παράλληλη και κινείται προς τα έξω για υψηλότερες τιμές και ποσότητες.

Επιδράσεις ενός δασμού (συνέχεια)

- Λόγω του ότι η τιμή στην ημεδαπή αυξάνεται (στο P_T), οι παραγωγοί της ημεδαπής θα προσφέρουν περισσότερο και οι καταναλωτές της ημεδαπής θα ζητούν λιγότερο.
 - ♦ Η ποσότητα των εισαγωγών θα πέσει από Q_W σε Q_T
- Λόγω της μείωσης της τιμής στις διεθνείς αγορές (αλλοδαπή σε P_T^*), οι αλλοδαποί παραγωγοί θα προσφέρουν λιγότερο και οι αλλοδαποί καταναλωτές θα ζητούν περισσότερο.
 - ♦ Η ποσότητα των εξαγωγών θα πέσει από Q_W σε Q_T

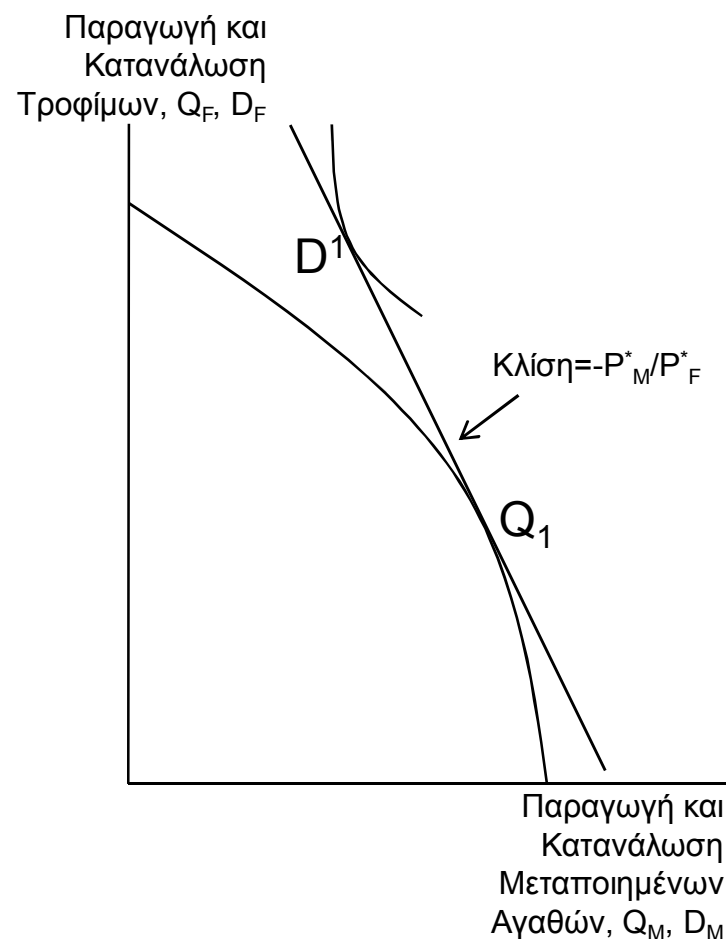

Επιδράσεις ενός δασμού (συνέχεια)

- Για όγκο Q_T , η ποσότητα της ζήτησης εισαγωγών στην ημεδαπή ισούται με την προσφορά εξαγωγών της αλλοδαπής όταν $P_T - P_T^* = t$
- Σε αυτή την περίπτωση η αύξηση στην τιμή του αγαθού στην ημεδαπή είναι λιγότερη από το ύψος του δασμού.
 - ♦ Μέρος του δασμού γίνεται μείωση στην τιμή εξαγωγής της αλλοδαπής, και δεν περνάει στους καταναλωτές της ημεδαπής ολόκληρος.
 - ♦ Αυτό το φαινόμενο εξαρτάται κυρίως από το μέγεθος της χώρας (και συνεπώς τη δύναμή της στην παγκόσμια αγορά) που εφαρμόζει το δασμό.

Ο δασμός σε μια μικρή χώρα

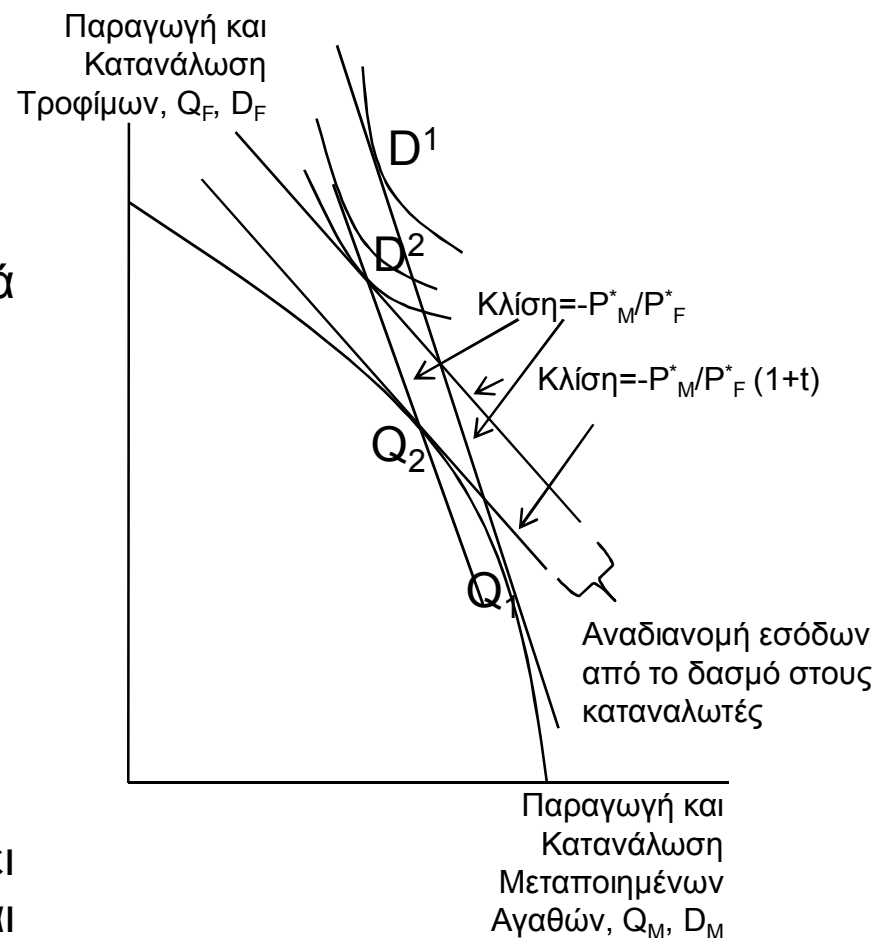
Στο σχήμα δίπλα βλέπουμε την παραγωγή μιας μικρής χώρας με δύο κλάδους (γεωργία-μεταποίηση). Επειδή η χώρα είναι μικρή δεν επηρεάζει ούτε τις τιμές των μεταποιημένων αγαθών που εξάγει ούτε των τροφίμων που εισάγει. Πριν την επιβολή του δασμού, η οικονομία παράγει στο σημείο Q_1 όπου η κλίση των σχετικών διεθνών τιμών εφάπτεται του ορίου παραγωγικών δυνατοτήτων με κατανάλωση στο D_1 . Η κυβέρνηση της μικρής χώρας επιβάλλει δασμό επί της αξίας t στις εισαγωγές τροφίμων. Τότε η τιμή των τροφίμων στη χώρα γίνεται $P_F^*(1+t)$ και η γραμμή των σχετικών τιμών $-P_M^*/P_F^*(1+t)$ δηλαδή πιο οριζόντια όπως στο επόμενο σχήμα.

Σχήμα 8ΑΙ-1

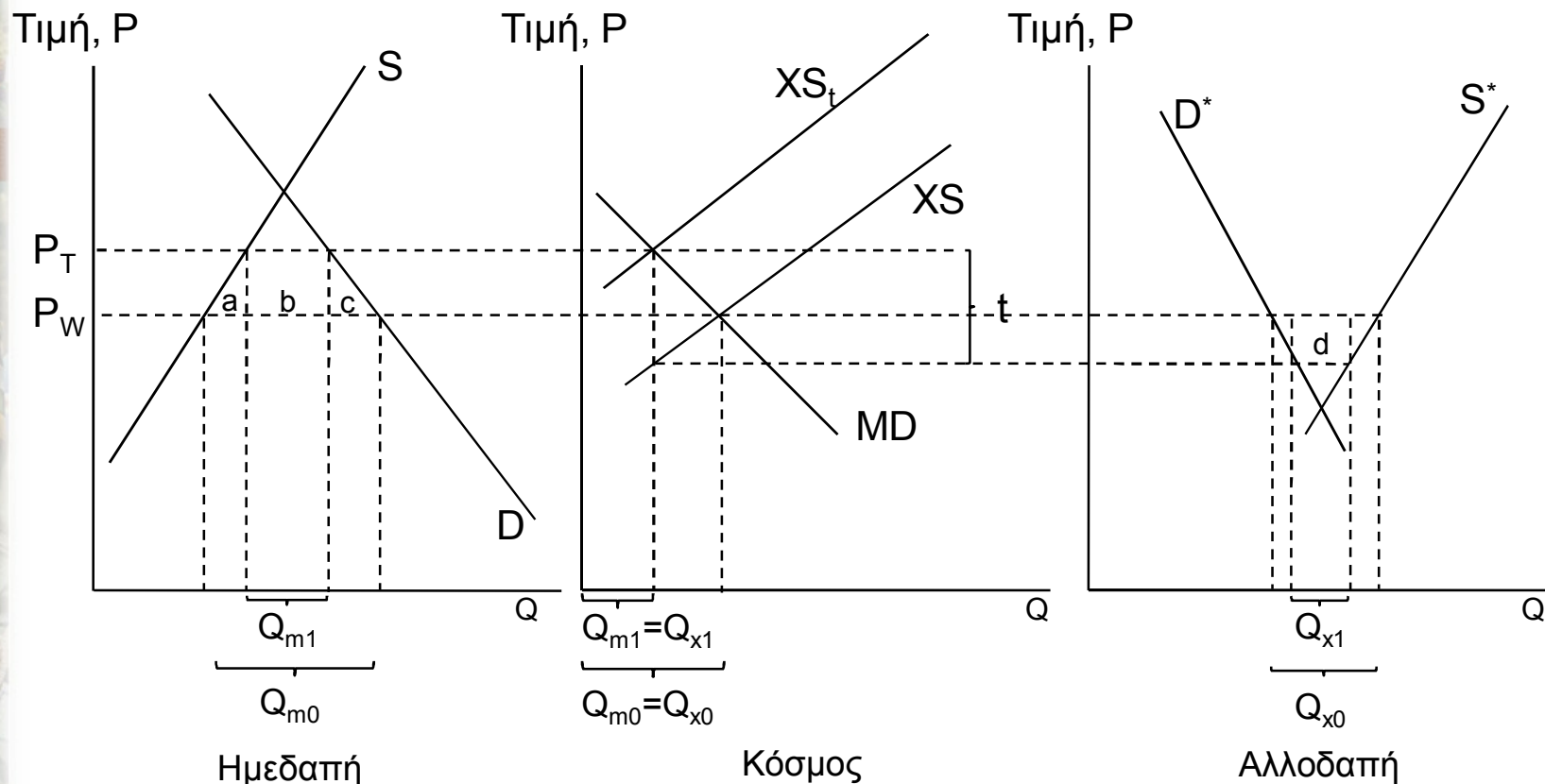
Ο δασμός σε μια μικρή χώρα (συνέχεια)

Στο σχήμα δίπλα φαίνεται το αποτέλεσμα στην παραγωγή η οποία μετατοπίζεται στο Q_2 από το Q_1 , δηλαδή μεγαλύτερη παραγωγή τροφίμων και λιγότερη μεταποίησης. Η κατανάλωση είναι στο D_2 , δηλαδή στη γραμμή του εισοδηματικού περιορισμού $-P_M^*/P_F^*$ αλλά σε καμπύλη αδιαφορίας που εφάπτεται στη γραμμή του νέου εισοδηματικού περιορισμού $-P_M^*/P_F^*(1+t)$ ψηλότερα σε ύψος ίσο με την αναδιανομή του δασμού στους καταναλωτές. Η καινούργια καμπύλη αδιαφορίας βρίσκεται χαμηλότερα από την προηγούμενη δηλώνοντας απώλεια ευημερίας. Η απώλεια ευημερίας οφείλεται σε στρέβλωση της παραγωγής (δεν παράγει στο σημείο μεγιστοποίησης της αξίας) και σε στρέβλωση της κατανάλωσης. Συγχρόνως ο όγκος του εμπορίου μειώνεται.

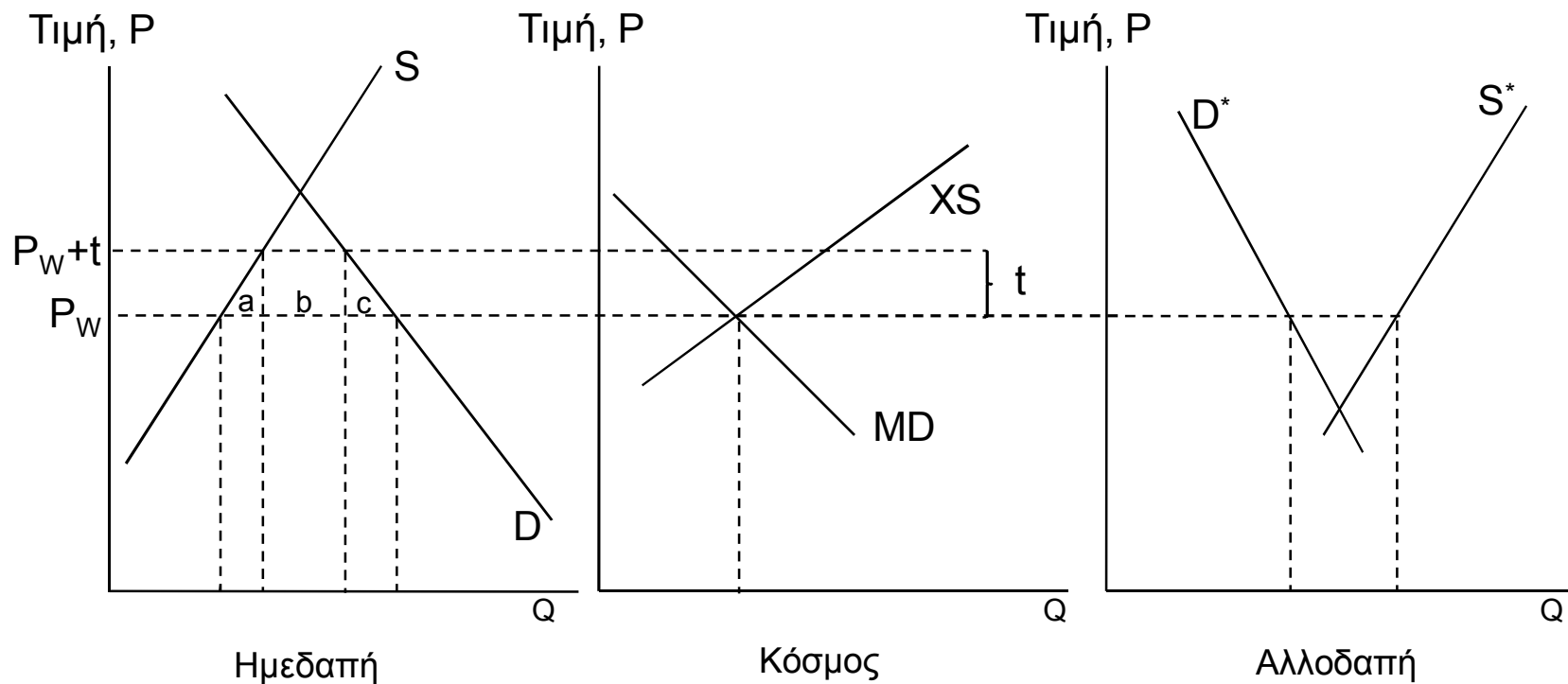
Σχήμα 8ΑΙ-2

Ο δασμός σε μια μεγάλη χώρα

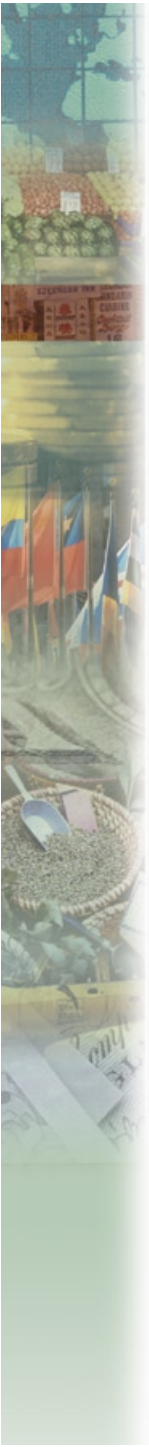
Η αρχική παγκόσμια ισορροπία βρίσκεται στο P_w . Ο φόρος t μετατοπίζει παράλληλα τη καμπύλη προσφοράς εξαγωγών από XS σε XS_t . Ο δασμός αυξάνει τη τιμή στην ημεδαπή και μειώνει τη παγκόσμια ζήτηση και τη τιμή εξαγωγών της αλλοδαπής γιατί η χώρα είναι μεγάλη. Η διεθνής τιμή πέφτει μέχρι η προσφορά εξαγωγών της αλλοδαπής να ισούται με τη ζήτηση εισαγωγών της ημεδαπής στη διεθνή τιμή συν το δασμό στο P_T . Η μείωση της διεθνούς τιμής σημαίνει ότι η τιμή στην ημεδαπή δεν αυξάνεται ίσα με όλο το δασμό. Σαν αποτέλεσμα, η απώλεια νεκρού σημείου στην ημεδαπή (μεγάλη χώρα) είναι οι επιφάνειες $a+c$ και είναι πολύ μικρότερες από ότι θα ήταν σε μία μικρή χώρα όπου η διεθνής τιμή θα παρέμενε αμετάβλητη. Ουσιαστικά, μέρος του δασμού πληρώνεται από την αλλοδαπή (επιφάνεια d). Η ημεδαπή μπορεί να οφεληθεί από τον δασμό εάν το μέρος του δασμού που βαρύνει την αλλοδαπή (d) είναι μεγαλύτερο από την απώλεια νεκρού σημείου ($a+c$). Αυτά αναλύονται περισσότερο στις διαφάνειες 8-27 και 8-29.

Ο δασμός σε μια μικρή χώρα

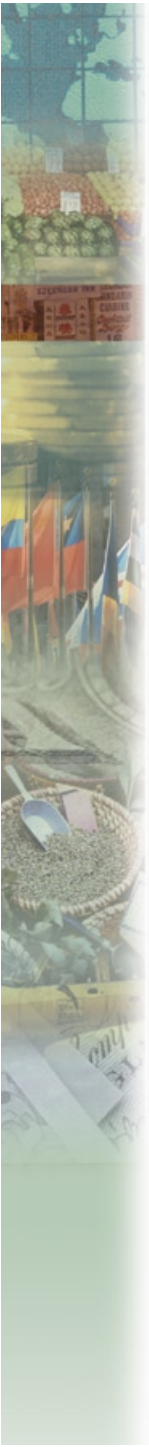
Η αρχική παγκόσμια ισορροπία βρίσκεται στο P_w . Ο φόρος t δεν έχει επίπτωση στη καμπύλη προσφοράς εξαγωγών. Ο δασμός αυξάνει τη τιμή στην ημεδαπή χωρίς να μειώνει τη παγκόσμια ζήτηση και τη τιμή εξαγωγών της αλλοδαπής γιατί η χώρα είναι μικρή. Σαν αποτέλεσμα, η απώλεια νεκρού σημείου στην ημεδαπή (μικρή χώρα) είναι οι επιφάνειες $a+c$ και τα κρατικά έσοδα από το δασμό είναι ίσα με b .

Σχήμα 8-5

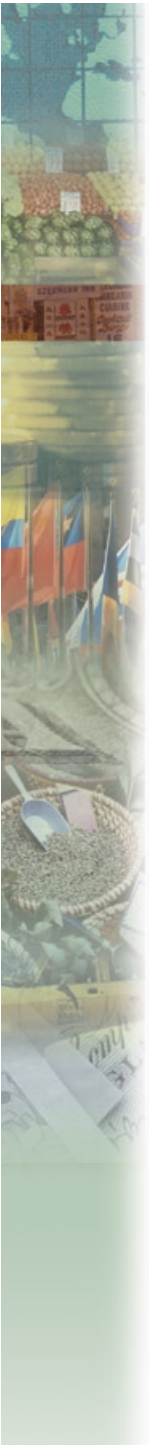
Πραγματικός βαθμός προστασίας

- Ο **πραγματικός βαθμός προστασίας** μετρά πόση προστασία προσφέρει στους παραγωγούς της ημεδαπής ένας δασμός ή άλλο μέτρο πολιτικής.
 - ♦ Αναπαριστά τη μεταβολή στην προστιθέμενη αξία ενός κλάδου όταν αλλάζει η εμπορική πολιτική.
 - ♦ Η μεταβολή στην προστιθέμενη αξία εξαρτάται από τη μεταβολή στις τιμές όταν αλλάζει η εμπορική πολιτική.
 - ♦ Ο πραγματικός βαθμός προστασίας διαφέρει από το δασμό διότι οι δασμοί επηρεάζουν και κλάδους άλλους από αυτόν που προστατεύεται, πράγμα που επηρεάζει τις τιμές και την προστιθέμενη αξία του προστατευόμενου κλάδου.

Πραγματικός βαθμός προστασίας (συνέχεια)

- Για παράδειγμα υποθέστε ότι ένα αυτοκίνητο πωλείται σε διεθνείς τιμές για \$8000, και τα μέρη από τα οποία φτιάχνεται κοστίζουν \$6000.
 - ♦ Η προστιθέμενη αξία του αυτοκινήτου είναι \$8000-\$6000
- Υποθέστε ότι μία χώρα βάζει δασμό 25% στα εισαγόμενα αυτοκίνητα έτσι ώστε οι παραγωγοί της μπορούν να χρεώσουν μέχρι και \$10000 για ένα ίδιο αυτοκίνητο που παράγουν οι ίδιοι στη χώρα αντί για \$8000.
- Οι παραγωγοί θα φτιάξουν αυτοκίνητα εάν η προστιθέμενη αξία είναι \$10000-\$6000.

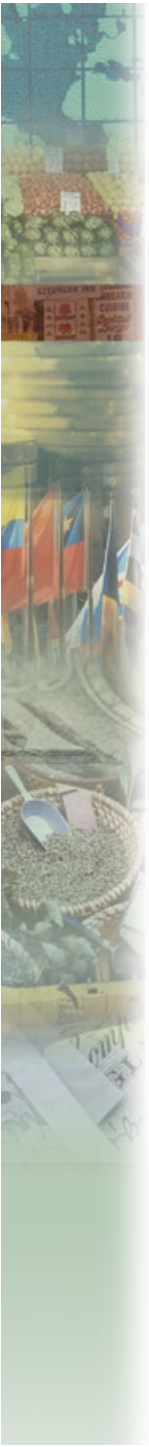

Πραγματικός βαθμός προστασίας (συνέχεια)

- Ο πραγματικός βαθμός προστασίας για τους ντόπιους παραγωγούς είναι η μεταβολή στην προστιθέμενη αξία:

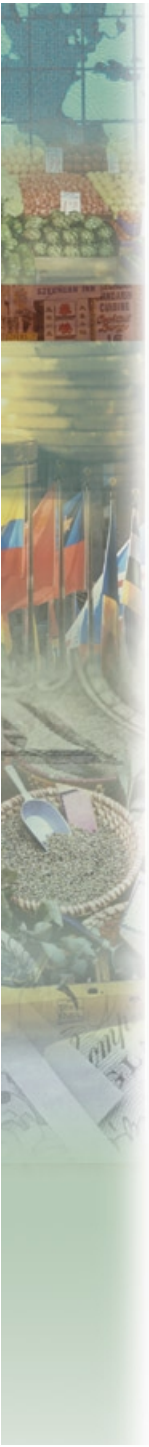
$$(\$4000 - \$2000)/\$2000 = 100\%$$

- Σε αυτή την περίπτωση, ο πραγματικός βαθμός προστασίας είναι πολύ μεγαλύτερος από τον δασμό.

Κόστος και όφελος ενός δασμού

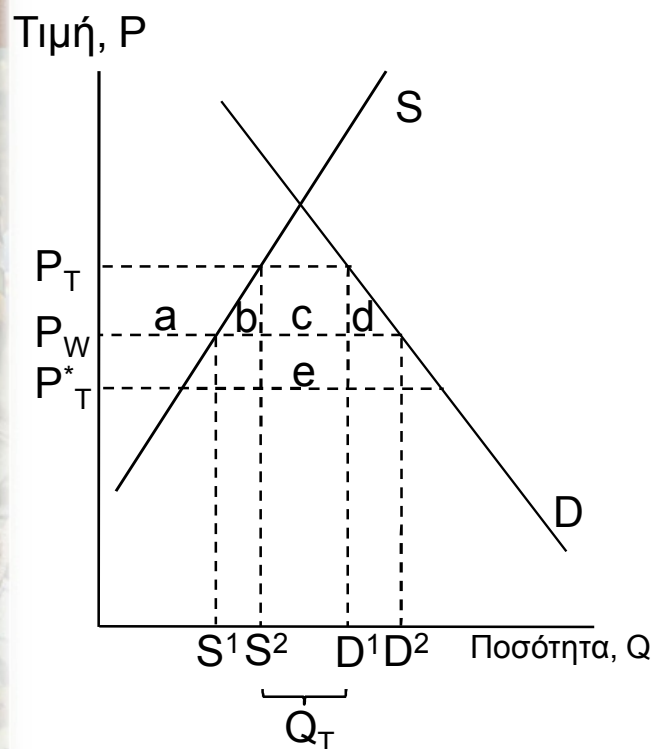
- Ο δασμός αυξάνει τη τιμή του αγαθού στη χώρα και έτσι ζημειώνει τους καταναλωτές και οφελεί τους παραγωγούς.
- Επιπλέον, η κυβέρνηση κερδίζει έσοδα από το δασμό.
- Πως μπορούμε να μετρήσουμε το κόστος και το όφελος;
- Χρησιμοποιούμε τις έννοιες του πλεονάσματος του καταναλωτή και του παραγωγού (που τις θεωρούμε γνωστές;).

Κόστος και όφελος ενός δασμού (συνέχεια)

- Όπως έχουμε δει, ο δασμός αυξάνει τη τιμή του αγαθού ίσα με το δασμό ή λιγότερο (ανάλογα εάν η χώρα είναι μικρή ή μεγάλη). Το πλεόνασμα του καταναλωτή μειώνεται και του παραγωγού αυξάνεται. Άρα, οι καταναλωτές βρίσκονται σε χειρότερη θέση και οι παραγωγοί σε καλύτερη.
- Επίσης αυξάνονται τα έσοδα της κυβέρνησης.

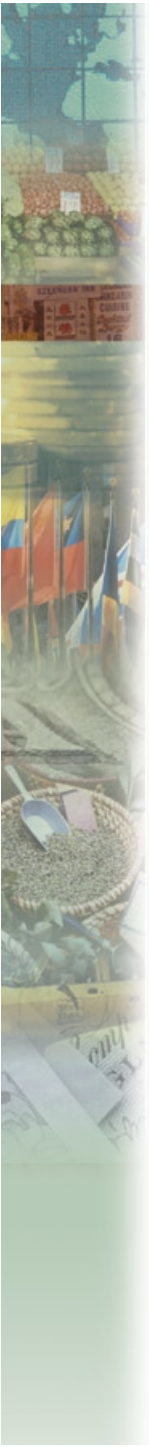
Κόστος και όφελος ενός δασμού – μεγάλη χώρα (συνέχεια)

Σχήμα 8-9

Ο δασμός αυξάνει την παραγωγή S^1 σε S^2 και μειώνει τη ζήτηση από D^1 σε D^2 . Οι εισαγωγές είναι Q_T .

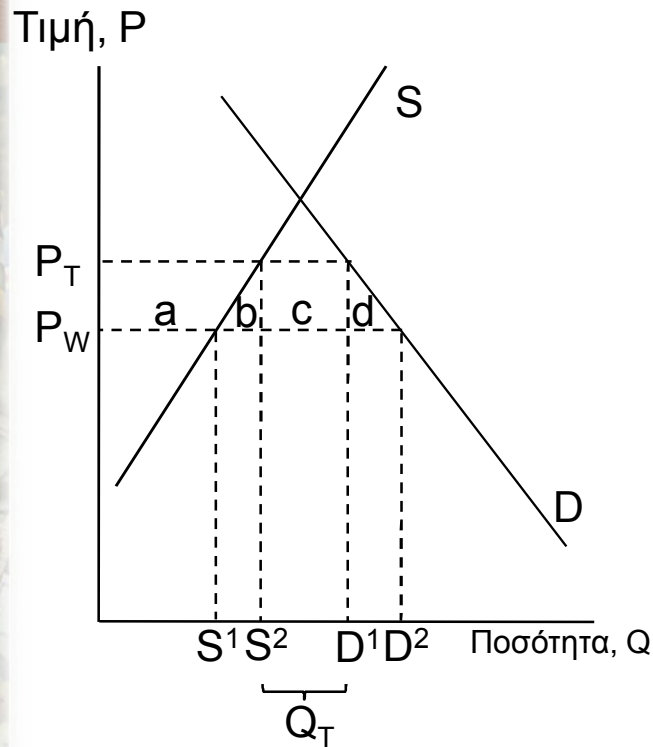
- Επιφάνεια a = αύξηση στο πλεόνασμα του παραγωγού
- Επιφάνεια a+b+c+d = μείωση στο πλεόνασμα του καταναλωτή
- Επιφάνεια c+e = έσοδα του κράτους
- Επιφάνεια b+d-e = καθαρό κόστος δασμού (απώλεια καταναλωτή μείον όφελος παραγωγού μείον κρατικά έσοδα)
- Επιφάνεια b+d = απώλεια νεκρού σημείου (απώλεια αποδοτικότητας)
- Επιφάνεια e = αντισταθμιστικό όφελος δασμού (όφελος των όρων εμπορίου)
- Επιφάνεια b = απώλεια από τη στρέβλωση της παραγωγής
- Επιφάνεια d = απώλεια από τη στρέβλωση της κατανάλωσης

Κόστος και όφελος ενός δασμού (συνέχεια)

- Εάν οι όροι εμπορίου (επιφάνεια e) ξεπερνά την απώλεια αποδοτικότητας (επιφάνειες $b+d$) η ευημερία του κράτους αυξάνει με το δασμό εις βάρος των άλλων χωρών.
 - ♦ Προσοχή: Η ανάλυση υποθέτει ότι οι άλλες χώρες δεν θα προχωρήσουν σε εκδικητικά μέτρα εμπορικής πολιτικής και έτσι συνολικά οι όροι εμπορίου δεν θα αλλάξουν.

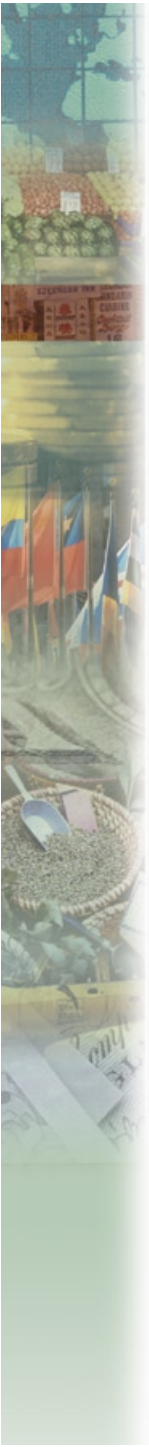
Κόστος και όφελος ενός δασμού – μικρή χώρα (συνέχεια)

Ο δασμός αυξάνει την παραγωγή S^1 σε S^2 και μειώνει τη ζήτηση από D^1 σε D^2 . Οι εισαγωγές είναι Q_T .

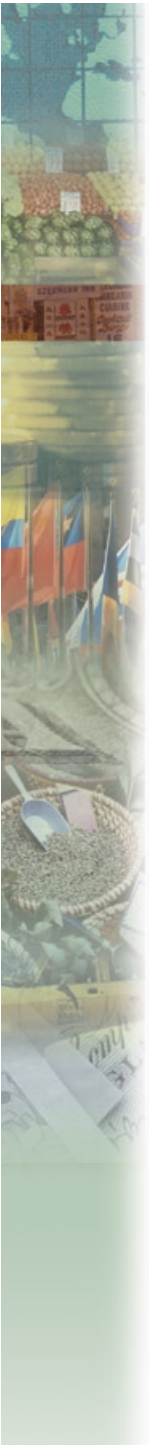
- Επιφάνεια a = αύξηση στο πλεόνασμα του παραγωγού
- Επιφάνεια $a+b+c+d$ = μείωση στο πλεόνασμα του καταναλωτή
- Επιφάνεια $b+d$ = καθαρό κόστος δασμού (απώλεια καταναλωτή μείον όφελος παραγωγού μείον κρατικά έσοδα) επίσης απώλεια νεκρού σημείου (απώλεια αποδοτικότητας)
- Επιφάνεια b = απώλεια από τη στρέβλωση της παραγωγής
- Επιφάνεια d = απώλεια από τη στρέβλωση της κατανάλωσης
- Επιφάνεια c = κρατικά έσοδα

Σχήμα 8-9Α

Επιδοτήσεις εξαγωγών

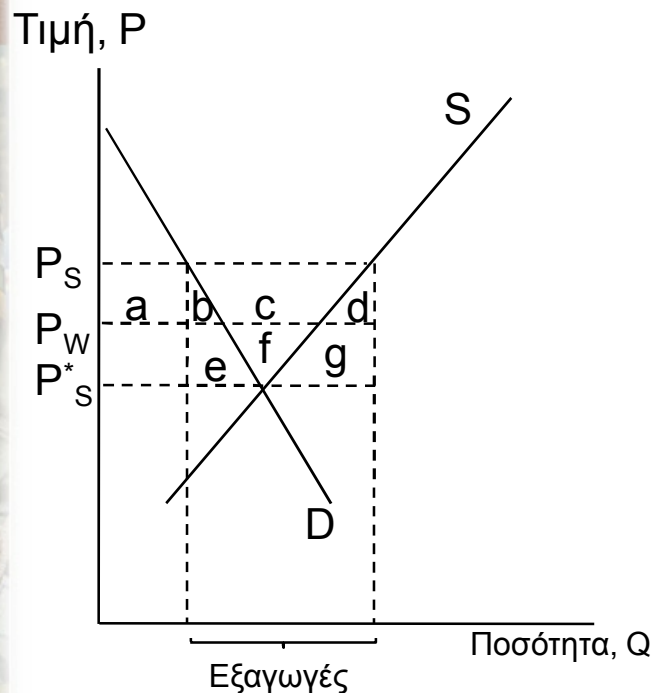
- Οι επιδοτήσεις εξαγωγών μπορεί να είναι κατ' είδος ή επί της αξίας.
 - ♦ Κατ' είδος είναι πληρωμή σε κάθε μονάδα που εξάγεται.
 - ♦ Επί της αξίας είναι ποσοστό της αξίας που εξάγεται.
- Μια επιδότηση εξαγωγών αυξάνει την τιμή του αγαθού στη χώρα εξαγωγής και χειροτερεύει τη θέση των καταναλωτών της ενώ καλυτερεύει τη θέση των παραγωγών της.
- Επίσης, τα κρατικά έσοδα μειώνονται.

Επιδοτήσεις εξαγωγών (συνέχεια)

- Η επιδότηση εξαγωγών αυξάνει την τιμή του αγαθού στη χώρα εξαγωγής αλλά τη μειώνει στη χώρα εισαγωγής (αλλοδαπή).
- Σε αντίθεση με το δασμό, μία επιδότηση εξαγωγών χειροτερεύει τους όρους εμπορίου διότι μειώνει την τιμή των αγαθών της ημεδαπής στις διεθνείς αγορές.

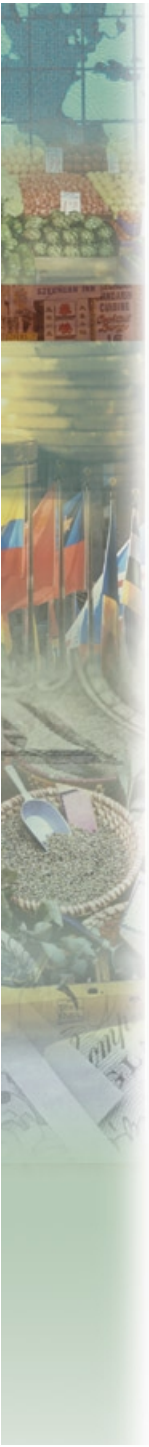
Επιδότησεις εξαγωγών (συνέχεια)

Η επιδότηση αυξάνει την παραγωγή, μειώνει τη κατανάλωση και αυξάνει τις εξαγωγές. Η διεθνής τιμή P_W , γίνεται P_S^* στις διεθνείς αγορές και P_S στο εσωτερικό της χώρας.

- Επιφάνεια $a+b+c$ = αύξηση στο πλεόνασμα του παραγωγού
- Επιφάνεια $a+b$ = μείωση στο πλεόνασμα του καταναλωτή
- Επιφάνεια $b+c+d+e+f$ = κόστος κρατικής επιδότησης
- Επιφάνεια $e+f+g$ = επιδείνωση όρων εμπορίου
- Επιφάνεια $b+d$ = απώλεια από στρέβλωση της παραγωγής

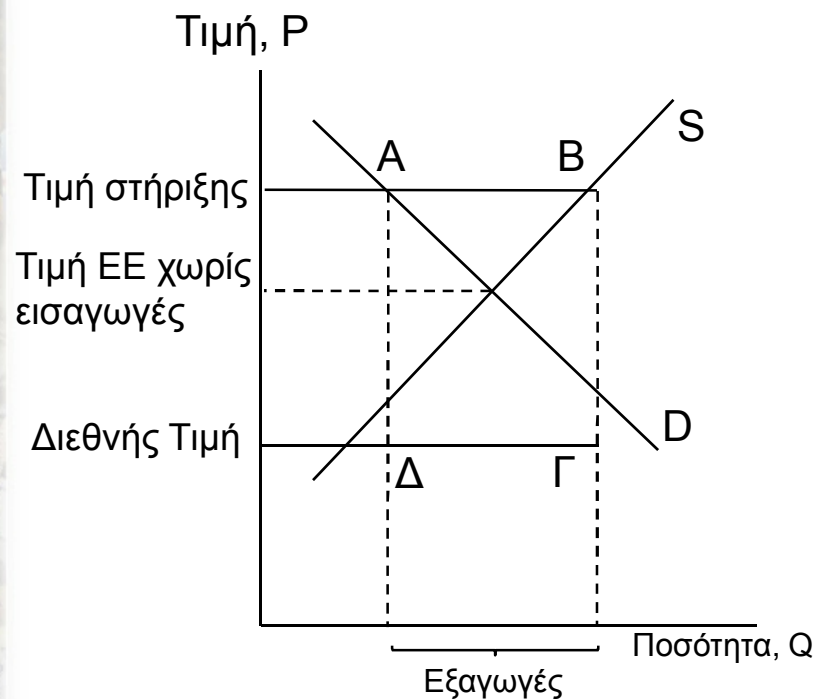
Σχήμα 8-11

Επιδοτήσεις εξαγωγών στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- Η Ευρωπαϊκή Ένωση συνήθιζε (κυρίως στο παρελθόν) να έχει υψηλές τιμές αγροτικών προϊόντων και να επιδοτεί τις εξαγωγές για να μπορέσει να διαθέσει την υπερβάλλουσα παραγωγή (βουνά βούτυρου και λίμνες από γάλα στις αρχές του '90).
 - ♦ Οι επιδοτούμενες εξαγωγές μείωναν τις διεθνείς τιμές των αγροτικών προϊόντων (Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι αδιαμφισβήτητα μεγάλος παραγωγός αγροτικών προϊόντων).
- Το άμεσο κόστος αυτής της πολιτικής για τους φορολογούμενους είχε υπολογισθεί στα \$50 δισ.
- Τώρα η Ευρωπαϊκή Ένωση ακολουθεί πολιτική ενίσχυσης των παραγωγών και όχι των προϊόντων.

Επιδότησεις εξαγωγών στην Ευρωπαϊκή Ένωση (συνέχεια)

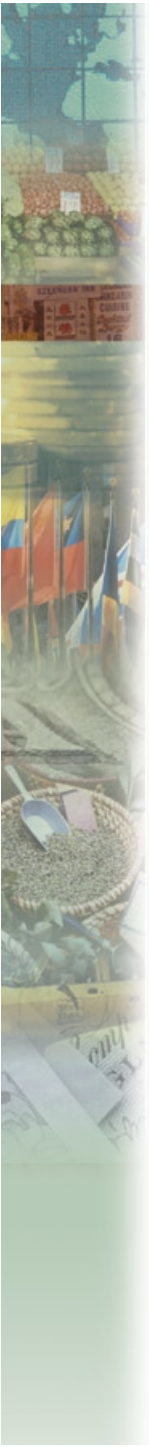

Οι τιμές αγροτικών προϊόντων καθορίζονταν σε επίπεδο υψηλότερο τόσο των διεθνών τιμών όσο και των τιμών που θα εξισορροπούσαν την ευρωπαϊκή αγορά.

Για να απαλλαχθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση των πλεονασμάτων χρησιμοποίησε (μεταξύ άλλων) και την πολιτική επιδοτήσεων των εξαγωγών.

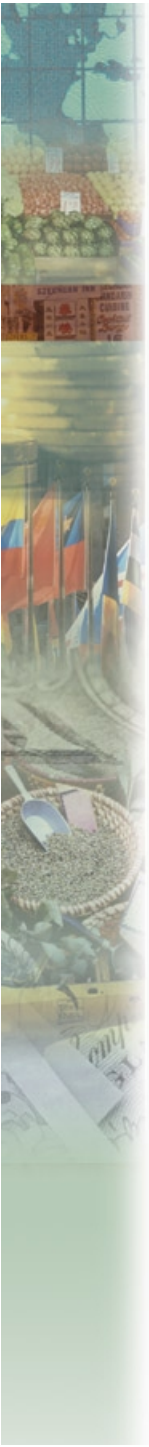
Το κόστος των επιδοτήσεων ήταν το παραλληλόγραμμο ΑΒΓΔ.

Σχήμα 8-12

Ποσοτώσεις Εισαγωγών

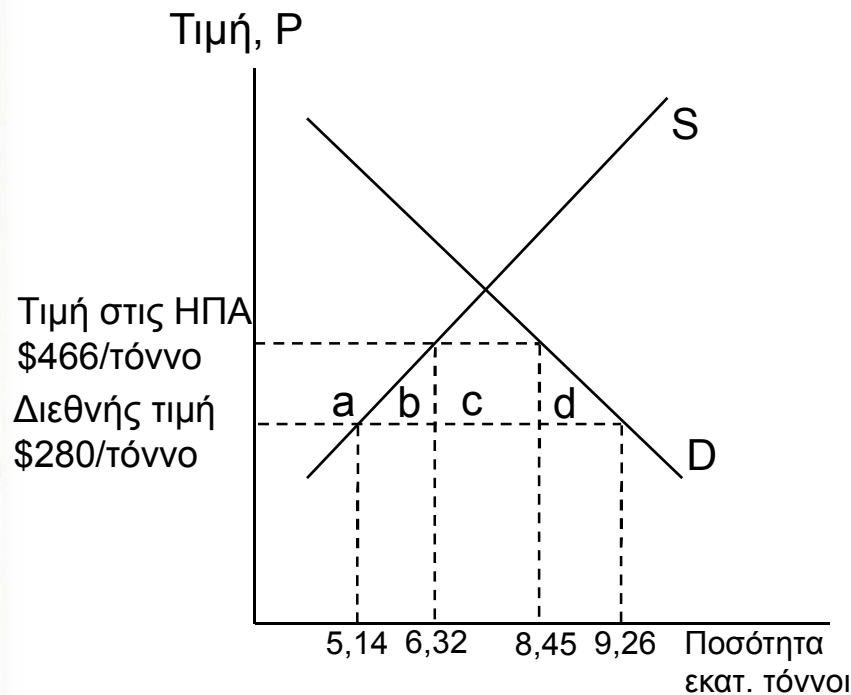
- Η ποσόστωση εισαγωγών είναι άμεσος περιορισμός της ποσότητας που επιτρέπεται να εισαχθεί.
- Αυτός ο περιορισμός επιβάλλεται με χορήγηση αδειών σε εισαγωγικές επιχειρήσεις ή σε κυβερνήσεις εξαγωγικών χωρών.
- Μία ποσόστωση εισαγωγών αυξάνει πάντα την τιμή του εισαγόμενου αγαθού διότι η ποσότητα που ζητείται υπερβαίνει την προσφορά των ντόπιων παραγωγών και των εισαγωγών.

Ποσοτώσεις Εισαγωγών (συνέχεια)

- Στην ποσόστωση, σε αντίθεση με το δασμό, η κυβέρνηση δεν έχει έσοδα.
 - ♦ Τα έσοδα από την πώληση εισαγομένων αγαθών με ποσόστωση πάνε σε αυτούς που κατέχουν τις άδειες εισαγωγής: επιχειρήσεις ή ξένες κυβερνήσεις.
 - ♦ Αυτά τα έξτρα έσοδα λέγονται **πρόσοδοι ποσοτώσεων**.

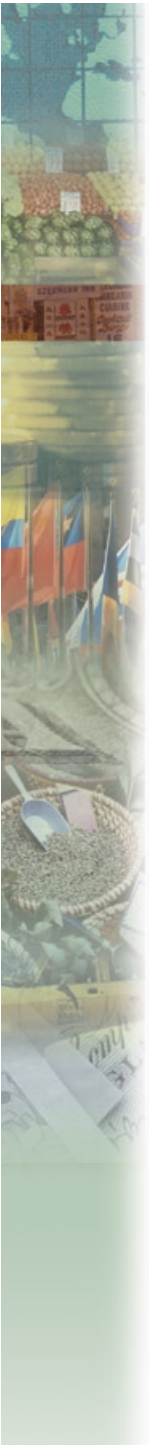
Ποσοτώσεις Εισαγωγών: Ένα Παράδειγμα

Η επιβολή ποσόστωσης στις εισαγωγές ζάχαρης στις ΗΠΑ περιόρισε τις εισαγωγές στο μισό και η τιμή της ζάχαρης έφτασε τα \$466/τόννο αντί \$280/τόννο στο ελεύθερο εμπόριο.

- Επιφάνεια $a+b+c+d$ = απώλεια καταναλωτή
- Επιφάνεια a = κέρδος παραγωγού
- Επιφάνεια c = πρόσοδος ποσόστωσης

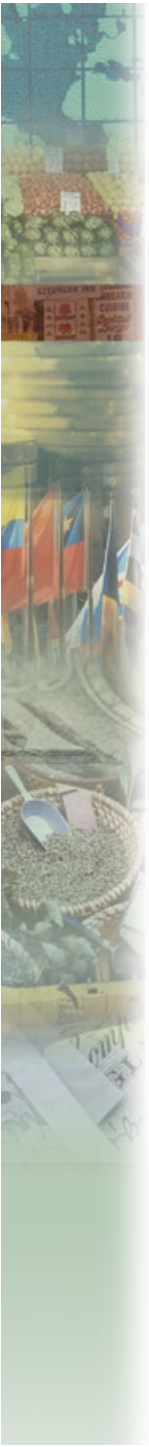
Σχήμα 8-13

Εκούσιοι περιορισμοί εξαγωγών

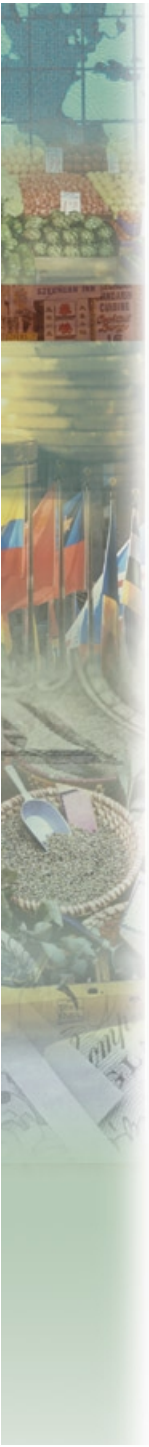
Voluntary Export Restraint (VER) – Voluntary Restrain Agreement (VRA)

- **Ο εκούσιος περιορισμός εξαγωγών** δουλεύει όπως η ποσόστωση εισαγωγών, μόνο που τον περιορισμό τον ζητάει η χώρα εισαγωγής και επιβάλλεται από τη χώρα εξαγωγής.
- Έτσι γίνεται μια συνεννόηση και αποφεύγονται άλλα μέτρα πολιτικής.
- Τα έσοδα ή πρόσοδοι από αυτή την πολιτική τα κερδίζουν οι ξένοι παραγωγοί ή οι ξένες κυβερνήσεις διότι πωλούν μικρότερη μεν ποσότητα αλλά σε υψηλότερες τιμές.

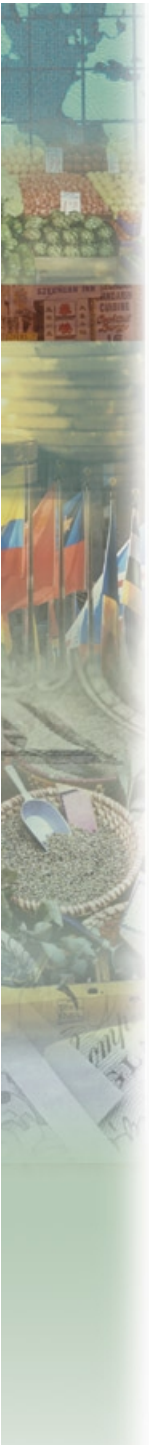
Αξίωση ελαχίστου εγχωρίου μεριδίου παραγωγής

- Η **αξίωση ελαχίστου μεριδίου παραγωγής** είναι μια ρύθμιση που απαιτεί ένα καθορισμένο τμήμα του τελικού αγαθού να παράγεται εγχωρίως.
- Η αξίωση εκφράζεται με βάση την αξία ή με φυσικές ποσότητες. Στη πρώτη περίπτωση η εγχώρια προστιθέμενη αξία πρέπει να αντιπροσωπεύει ένα μέρος της τιμής του αγαθού.

Αξίωση ελαχίστου εγχωρίου μεριδίου παραγωγής (συνέχεια)

- Από την πλευρά των ντόπιων παραγωγών εισροών, η αξίωση ελαχίστου εγχωρίου μεριδίου, προσφέρει την ίδια προστασία με τις ποσοστώσεις.
- Από την πλευρά των επιχειρήσεων της αλλοδαπής (ξένης χώρας), η αξίωση δεν επιβάλλει όρια εισαγωγών και τους επιτρέπει να εισάγουν περισσότερα όσο πιο πολύ χρησιμοποιούν τοπικές εισροές.
- Η αξίωση ελαχίστου εγχωρίου μεριδίου δεν παράγει κρατικά έσοδα όπως οι δασμοί, ούτε προσόδους ποσοστώσεων.
- Αντίθετα η διαφορά στη τιμή μεταξύ εγχωρίων προϊόντων και εισαγωγών γίνεται ένας «μέσος όρος» στην τιμή του τελικού αγαθού και περνάει στους καταναλωτές.

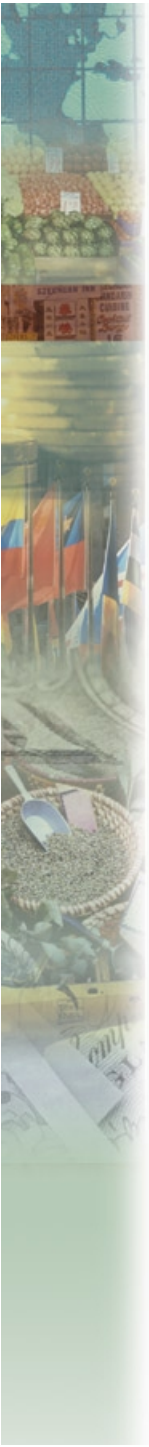

Άλλα μέσα εμπορικής πολιτικής

- Επιδοτούμενες πιστώσεις εξαγωγών
 - ♦ Επιδοτούμενα δάνεια σε εξαγωγείς
 - ♦ Οργανισμός Προώθησης Εξαγωγών στην Ελλάδα
- Προμήθειες Δημοσίου
 - ♦ Πολλές φορές, το Δημόσιο ή απόλυτα ελεγχόμενες από αυτό επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να αγοράζουν από εγχώριους παραγωγούς, ακόμα και εάν αυτοί χρεώνουν περισσότερο ή έχουν χαμηλότερη ποιότητα σε σχέση με τους αλλοδαπούς ανταγωνιστές τους.
- Γραφειοκρατικά εμπόδια
 - ♦ Ρυθμίσεις που αφορούν την ασφάλεια, υγεία και ποιότητα των προϊόντων, ή ρυθμίσεις τελωνείων μπορούν να δράσουν σαν μια μορφή προστασίας και παρεμπόδισης του εμπορίου.

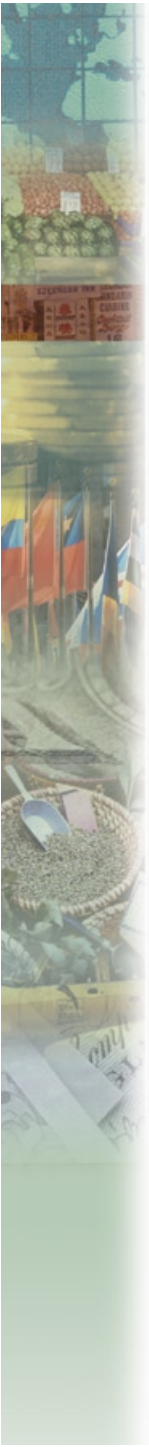
Επιδράσεις εναλλακτικών πολιτικών εμπορίου

	Δασμός	Επιδότηση Εξαγωγών	Ποσόστωση Εισαγωγών	Εκούσιος Περιορισμός Εξαγωγών
Πλεόνασμα Παραγωγού	Αύξηση	Αύξηση	Αύξηση	Αύξηση
Πλεόνασμα Καταναλωτή	Μείωση	Μείωση	Μείωση	Μείωση
Κυβερνητικά Έσοδα	Αύξηση	Μείωση	Αμετάβλητα Πρόσοδοι στους κατόχους αδειών	Αμετάβλητα Πρόσοδοι στους ξένους
Εθνική Ευημερία	Αμφίβολη, Μείωση για μικρή χώρα	Μείωση	Αμφίβολη, Μείωση για Μικρή χώρα	Μείωση

Κύρια σημεία

1. Ο δασμός μειώνει τη διεθνή τιμή του εισαγόμενου αγαθού όταν η χώρα είναι μεγάλη, αυξάνει την εγχώρια τιμή του εισαγόμενου αγαθού και μειώνει την ποσότητα εμπορίου.
2. Η ποσόστωση έχει την ίδια επίδραση.
3. Η επιδότηση εξαγωγών μειώνει τη διεθνή τιμή του εξαγόμενου αγαθού όταν η χώρα είναι μεγάλη, αυξάνει τις εγχώριες τιμές και αυξάνει την ποσότητα εμπορίου.

Κύρια σημεία (συνέχεια)

4. Οι επιδράσεις ενός δασμού, μιάς ποσόστωσης και μιάς επιδότησης εξαγωγών στην ευημερία μπορούν να μετρηθούν από:
 - ♦ Την απώλεια αποδοτικότητας για καταναλωτές και παραγωγούς (στρέβλωση παραγωγής και κατανάλωσης)
 - ♦ Αύξηση ή Μείωση των Όρων Εμπορίου
5. Με τις ποσοστώσεις και τον εκούσιο περιορισμό εξαγωγών, τα έσοδα της κυβέρνησης μηδενίζονται.
6. Με τον εκούσιο περιορισμό και καμιά φορά με τις ποσοστώσεις, οι πρόσοδοι των ποσοστώσεων πηγαίνουν σε ξένες επιχειρήσεις ή κυβερνήσεις.